

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2021-280

25.3.2021

Fremtind Forsikring AS (Tidligere DNB Forsikring AS)

Ulykke

Fall på ski - nakke, skulder og høyre arm - akutt- og brosymptomer - årsakssammenheng.

Forsikrede falt og slo hodet, da hun stod på ski. Hun leverte egenmelding og var borte fra jobb de to første arbeidsdagene etter hendelsen. Hun oppsøkte lege over fire måneder etter hendelsen og det ble da notert plager i høyre arm som ble knyttet til hennes arbeid som tolk. Neste legebesøk var to og en halv måned etter dette og da ble også plager i nakke og skulder nevnt. Senere MR viste ikke skaderelaterte forandringer. Fire år etter hendelsen vurderte fastlegen henne som 100 % varig ufør med hoveddiagnose "Nakke/skuldersyndrom". Selskapets rådgivende lege konkluderte med at det ikke forelå årsakssammenheng og selskapet avslo kravet. Nemnda bemerket at det tok henholdsvis fire og sju måneder før forsikredes plager i høyre arm samt skulder og nakke var omtalt i den skriftlige dokumentasjonen. Kravet om akutt- og brosymptomer var ikke oppfylt og forsikrede hadde ikke sannsynliggjort en årsakssammenheng. Selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede (f. 1989) ble 22.2.14 påkjørt i slalåmbakken av en annen skiløper. Hun falt og slo hodet.

Fastlegejournalen 24.3.07 nevner at forsikrede har:

... alvorlig asthma/allergi, hvilket har medført hyppige sykehusinnleggelser, regelmessige opphold ved G barnesykehus, problematisk skolegang o.s.v.

I tillegg til luftveissymptomer har hun eksem/hudmanifestasjoner, er multiallergiker, har også allergi/intoleranse for fødemidler.

Hennes omfattende sykdom har medført at hun er liten, tynn og spedbygd. ...

I 2007 ble det konstatert glutenallergi. Notatene ellers fra 2007 til 2010 omhandler i hovedsak astma-, eksem-, fordøyelses- og allergiplager. Journalen for 13.10.10 omtaler at hun hadde "hatt vondt i ryggen siden august". Smerten ble lokalisert til "hø. thoracalt. Også noe smerter i hø. ben". I notat 14.2.11 nevnes at hun ønsket å utdanne seg til døvetolk, men at det var noe usikkert da hun hadde opplevd redusert hørsel. Astma-, allergi-, eksem- og fordøyelsesplager var også tema i journalnotatene 2011 til 2014.

Etter hendelsen 22.2.14 var forsikrede borte fra arbeid mandag 24.2.14 og tirsdag 25.2.14. Egenmeldingen angir ikke årsaken til fraværet.

I fastlegejournalen 2.7.14 er notert at hun "har hatt noe smerter i hø. arm". Det ble notert tenosynovittpreg i hø. underarm; at hun arbeider som tolk og skriver en del. Hoveddiagnosen var astma. Hun følte seg "ikke i form" og var "fortsatt trett" 30.9.14. Her omtales videre at hun hadde et "betydelig nakke/hodetraume ved fall på ski i januar 2014" og at hun opplevde: "Smerter i hø. arm/nakke" og smerter i høyre skulder som ble betegnet som vedvarende. Tilstanden var omtrent uendret 15.10.14. Legen noterte: "Det går bedre når hun ikke har tolket på en stund". Hun hadde fått en viss tilrettelegging på jobb, men at det ikke hadde hjulpet særlig. Hun var 100 % sykmeldt

20.10.- 2.11.14. Det gikk bedre etter at hun fått hvile og 30.10.14 noterte legen at forsikrede ønsket å prøve seg i full jobb.

En MR-undersøkelser av Cervicalcolumna 5.11.14 viste: "Lette degenerative forandringer med litt redusert vanninnhold i skivene C4/C5/C6, men ingen signifikante skivebukninger. Intet prolaps". MR høyre skulder viste en senebetennelse. MR høyre albue var uten nevneverdige funn.

Fastlegen noterte 10.11.14 at forsikrede opplevde å være "Periodevis plaget med smerte i hø side nakke og skulder. ... Siste uken sterke smerter i nakken på hø side". Fastlegen vurderte dette som "Myalgiske smerter. Jobbelastning?". Forsikrede ble sykmeldt til 14.11.14. I arbeidsevnevurdering fra Nav er sykmeldingen begrunnet med kroniske nakke/skuldersmerter, muskulær dysfunksjon og alvorlig astma/allergi. Betydelige plager nevnes i fastlegejournalen 17.11.14. Ny legekontakt fant sted i slutten av november. Sykmelding ble forlenget til 7.12.14. Hun var "bedre i nakke/skuldre" 5.12.14 og ble sykemeldt 80 % til 4.1.15.

I et journalnotat 5.1.15 noteres betydelig forverrede plager, spesielt i nakken. Det ble samtidig notert: "Hun og mor som er med har tro på at det er skifallet som er årsak til mangt av plagene". Sykmelding 80 % ble forlenget til 31.1.15. Notatene i journalen fram til april 2015 gjelder også nakke- og skulderplager. Forsikrede var sykmeldt i hele perioden.

Fastlege henviste forsikrede til avdeling for "Fysikalsk medisin og rehabilitering" N. 26.4.15. I henvisningen omtales under Aktuelt: "Vedvarende smerter i hø. skulder, lateral del av hø. albue". Situasjonen hennes var "mye ved det samme" 29.4.15 og 29.5.15 og hun ble sykmeldt til 30.6.15.

Hun sendte skademelding til selskapet 24.6.15 og beskrev skadehendelsen slik:

Jeg stod på slalåm så kom det en jente bak meg som kjørte på meg, slik at jeg falt sidelengs, hodet slo bakken hardt.

Sykemeldingen ble forlenget til 16.8.15.

Selskapet opplyste 7.7.15 at det hadde erstattet hennes behandlingsutgifter med til sammen kr 1 238.

I poliklinisk notat av 6.8.16 skrevet av dr. F., Helse B., Avdeling for fysikalsk medisin og rehabilitering, antas forsikredes plager å være muskulære:

Aktuelt:

Vedvarende smerter i høyre skulder, laterale del av høyre albue.

Ble påkjørt i skibakken i febr 2014. Var i ferd med å svinge da en person kjørte over skiene hennes og falt ned på høyre side. Beskriver litt vondt i nakken med en gang som tiltok og var ganske intense i 2-3 dager inklusiv kvalme. Gikk så noe tilbake - er usikker på om hun ble bra før hun gradvis fikk tilbake smerter. Angir at hun par måneder i forkant av hendelsen på ski hadde noe plager i høyre arm.

Beskriver at hun hadde nakkesmerter, det tilkom mer smerter fra høyre skulder og hun fikk oftere hodepine. Også smerter ned i høyre albue. Ble ikke bedre i løpet av ferie 2014. Startet så behandling hos MT og henvist til MR. Hun beskriver nå konstante smerter som forverres når hun mopper, kutter mat, trener. Noe vansker å si når plagene starter, men forverres fremst i etterkant av aktivitet.

...

Hun var ved flere anledninger i kontakt med fastlege utover i august og i september 2015 og var sykmeldt i hele perioden.

Forsikredes fastlege fylte ut Legeerklæring ved arbeidsuførhet til Nav 27.9.15. Hoveddiagnosen er "Nakke/skuldersyndrom". I erklæringen presiseres dette som "Kroniske nakke/skuldersmerter og muskulær dysfunksjon". Bidiagnosen er "Astma/allergi". Varigheten av uførheten ble anslått å være seks måneder og legen hadde tro på at hun kunne returnere til tidligere yrke.

Det gikk "litt opp og ned" 30.10.15. Fastlegen noterte 9.11.15 at forsikrede slet med mye hodepine. Hun var deretter på H. rehabiliteringssenter. I epikrise derfra, datert 16.12.15, angis som hoveddiagnose "Myalgi". I avsnittet "Tverrfaglig sluttvurdering" heter det:

... Smerte i nakke og hø. skulder etter fall på ski feb. 2014. Utredning har ikke vist tegn til vesentlig skade som kan forklare plagene. MR av nakke og skuldre har vist milde degenerative endringer i nakke og tendinopati i skuldre som ikke kan settes i sammenheng med falluhellet. Vurdert ved NRP N som antydnet at langvarig statisk behandling hos manuellterapeut kan ha vært med å opprettholde plagene. Anbefalt rehab-opphold v/ RKHR. Us. viser at pasienten er ansent i rygg, nakke og skulderbue og har utbredte myalgier i dette området.
...

... Pasienten falt på alpinski i feb. -14 - mistet kontrollen og landet på hardt underlag. Akutte smerter og stivhet i nakke og skuldre som vedvarte en kortere periode. Gikk ikke til lege men tok 3-dagers egenmelding fra sin jobb som tegnspråktolk v/ (hjelpemiddelsentralen). Plagene økte etterhvert, hun tok kontakt med sin fastlege og ble etterhvert sykmeldt. Nå over på AAP med foreløpig maksdato nov. -16. ... Et relativt kort sykefravær etter et stygt fall på ski, kombinert med mye bruk av smertefulle områder via jobben som tolk, kan være en forklaring til at plagene etterhvert økte på og har vedvart i over 1 år.
...

Forsikredes høyre arm var igjen blitt verre 21.12.15. Den 8.2.16 noterte fastlegen at forsikrede var "rimelig fornøyd med tilstanden. Har gått til manuell fysioterapeut, men nå tatt seg pause, da hun en periode syntes hun ble verre av behandlingen". Hun følte at det gikk fremover og vurderte 4.3.16 å starte forsiktig med 10 % i arbeid i løpet av mars. Hun slet med helvetesild fra slutten av mars til og med 28.4.16, men ville etter det prøve seg forsiktig i arbeid.

Forsikrede oppsøkte lege pga. smerter i nakke og skuldre sommeren 2016 og i løpet av høsten. Det ble notert att hun hadde vært "rimelig bra i nakke/skuldre under "varm" ferie i USA", 8.9.16. Det er ikke fremlagt senere journalnotater.

Selskapets rådgivende lege H. uttalte 6.12.16 at akutt- og brosymptomer ikke var dokumentert i flere måneder. H. mente at smertetilstanden i hovedsak var belastnings- og ikke skaderelatert. Han konkluderte med at det ikke forelå årsakssammenheng.

Selskapet avslo kravet 26.1.17 fordi det ikke var årsakssammenheng mellom hendelsen 22.2.14 og hennes nåværende plager.

I legeerklæring ved arbeidsuførhet til Nav, utfylt av fastlegen 17.3.19, er forsikrede vurdert som 100 % varig ufør.

Hoveddiagnosen er "Nakke/skuldersyndrom" og bidiagnosen "Astma/allergi".

En MR tatt 5.9.19 viste blant annet redusert væskesignal i C4/C5 og "tilkommet bredbasert dorsal skivebukning i midtlinjen, grensende til et lite prolaps".

Forsikrede klaget på avslaget 16.10.19 og opplyste blant annet at hun som følge av ulykken ikke hadde kunnet arbeide som tolk siden 2014. Selskapet opprettholdt avslaget 7.11.19 og viste til ny vurdering av rådgivende lege H. fra 5.11.19.

I en erklæring til selskapet, datert 21.11.19, skriver forsikredes fastlege:

... Jeg kan ikke erindre at nakkeplager har vært fokusert, da de kun har vært fremtredende etter uhellet på ski i februar 2014.

Hun går nå til kiropraktor. Tidligere gått til fysioterapeut med sine nakkeplager. Hun har redusert sidebevegekighet i nakken. Utrettet akse (lordose). Ingen overbevisende radære smerter. Hun var ikke bevisstløs ved skiuhellet, falt mot høyre side. Hun kan ikke sove på maven, får da vondt bak i nakken, og til høyre i nakken.

Tegn som bl.a utrettet normal krumning i nakken kan være et skadesequale, og det ønskes påny poengtert at hun ikke hadde nakkepalegr før det aktuelle uhell.

Kiropraktor H. begynte å behandle forsikrede høsten 2019. Han uttalte 22.11.19, på grunnlag av anamnese og sin undersøkelse, at det forelå, "direkte årsakssammenheng mellom skade og problemstilling".

Forsikrede klaget på nytt 24.11.19. Selskapet avsto nok en gang 9.1.20.

I sin klage til selskapets interne klagenemnd av 6.3.20, beskriver forsikrede skadehendelsen nærmere:

Akkurat på ulykkestidspunktet stod jeg alene på ski i slalombakken. Jeg ble påkjørt av en jente bakfra. Jeg falt sidelengs og traff ganske så hardt med hodet i bakken. Da jeg reiste meg stod det en mann og to jenter der. ... Noen få minutter etterpå kom E og spurte hva som hadde skjedd. Jeg forklarte at jeg hadde blitt påkjørt og at jeg trengte å sette meg ned. Vi fant noen benker i nærheten en kafe der jeg satt og hvilte og prøvde å komme til hektene igjen mens E og de andre fortsatte å stå på ski. ... Og bare for å ha nevnt det. Jeg har alltid brukt hjelm når jeg har stått slalom.

Selskapet avsto kravet nok en gang.

Forsikrede har i det vesentlige anført at det er årsakssammenheng mellom hendelsen 22.2.14 og hennes nåværende plager i nakken, skuldre og høyre arm. Både fastlegen og kiropraktor har slått fast at disse plagene er direkte koblet til hendelsen. Kravet til akutt symptomer er oppfylt. Dette vises blant annet av at hun måtte avbryte aktiviteten i alpinbakken etter fallet og at hun hadde to dagers fravær fra jobb etter hendelsen med egenmelding. Hun hadde også betydelige plager i tiden etter dette, men tvang seg selv inn i normal aktivitet, ettersom dette er anbefalt, og fordi hun trodde at plagene ville gå over. Hun oppsøkte lege 2.7.14 på grunn av smerter i arm og nakke. Legen fokuserte imidlertid mest på armsmertene og astmaplager. Dette var fordi hun på daværende tidspunkt jobbet som tolk og hadde slitt med alvorlig astma hele livet. At nakkeplagene ikke ble nevnt skyldes bare legens forglemmelse. At hun ved første legebesøk hadde nakkeplager, bevises av journalnotatet 30.9.14, som må leses som at hun "fortsatt" var plaget i nakke og skuldre med "vedvarende" smerte. Vilkåret om brosymptomer er da også oppfylt. MR-funnene i november 2014 er ifølge manuell- og fysioterapeut vanlige etter ulykker og kan ikke være vanlige aldersrelaterte forandringer hos en 25-åring. Hun merket noen plager i høyre arm litt før ulykken, men det viste seg å være en senebetennelse og har ikke noe å gjøre med de plagene hun har hatt siden skaden. Hvis plagene kun var muskulære og som følge av hennes jobb som tolk, ville hun ha vært frisk nå. Det må legges stor vekt på at en stor og profesjonell aktør som Nav har innvilget henne 100 % uføretrygd etter hendelsen, noe det for unge stilles strenge krav til. Oppsummert har hun sannsynliggjort årsakssammenheng. At hun har hatt andre plager før hendelsen er ikke avgjørende.

Selskapet har i det vesentlige anført at det ikke er årsakssammenheng mellom hendelsen 22.2.14 og forsikredes nåværende plager. De fire vilkårene for årsakssammenheng er ikke oppfylte og det er vist til at det ikke er dokumenterte akuttplager, brosymptomer eller et forenlig sykdomsbilde. Det finnes heller ingen objektive funn som indikerer medisinsk invaliditet tilknyttet traumat.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken gjelder krav om erstatning under en fritidsulykkesdekning. Etter vilkårene pkt. "3.2 Medisinsk invaliditet" kan dekningen omfatte:

... ulykesskade som rammer den sikrede og som medfører varig medisinsk invaliditet. Med ulykesskade menes skade på kroppen, voldt ved en plutselig ytre påvirkning (ulykkestilfelle), uavhengig av den sikredes vilje.

Har ulykesskaden innen tre år medført invaliditet som antas å bli livsvarig, skal det betales invaliditetserstatning. ...

Saken for nemnda gjelder om det er sannsynliggjort årsakssammenheng mellom hendelsen 22.2.14 og forsikredes nåværende plager. Det er kravstiller – forsikrede – som må sannsynliggjøre/bevise at det foreligger årsakssammenheng.

Nemnda legger til grunn at saken gjelder nakke og skulderplager, samt plager i høyre arm. Den senebetennelsen som ble påvist ved MR-undersøkelsen i november 2014 av høyre skulder, antas ikke skyldes skadehendelsen.

Nemnda nevner at den omstendighet at Nav har innvilget uførepensjon er uten betydning for nemndas vurdering av årsakssammenhengen, se avgjørelse 2021-5.

En vurdering av årsakssammenheng har både en medisinsk og en juridisk side. Nemnda har ikke medisinsk kompetanse og foretar ikke noen medisinsk vurdering. Nemnda overprøver heller ikke det medisinskfaglige skjønn som leger og andre behandlere har utvist i en sak.

Forsikrede har anført at hendelsen medførte nakke- og skulderplager samt plager i høyre arm. Det ble verken tatt røntgen eller MR rett etter hendelsen. Nemnda legger til grunn at de anførte plagene skyldes bløtdelsskader. Ved den MR-undersøkelse som ble utført 5.11.14, dvs. ni måneder etter hendelsen, ble heller ikke påvist brudd eller fraktur.

I rettspraksis er stilt opp fire kumulative vilkår for at man skal kunne konkludere med at det foreligger årsakssammenheng ved nakkeslengskade. Nemnda har lagt til grunn at de samme vilkårene må gjelde for andre bløtdelsskader. Disse vilkårene er: Hendelsen må ha tilstrekkelig skadeevne, det må foreligge akuttsymptomer innen tre døgn etter hendelsen, det må foreligge kontinuerlige symptomer fra akuttfasen frem til kronisk senfase (brosymptomer) og det må foreligge et sykdomsbilde som er forenlig med det man vet om skader påført ved et slik traume.

Forsikrede har opplyst at hun falt etter å ha blitt påkjørt av en jente bakfra og at hun "falt sidelengs og traff ganske hardt med hodet i bakken". Det fins ikke andre tidsnære opplysninger om ulykkehendelsen, og det er heller ikke vurdert om den hadde tilstrekkelig skadeevne.

For så vidt gjelder kravet om akuttsymptomer viser nemnda til at forsikrede leverte egenmelding 26.2.14 etter å ha vært borte fra jobb de to foregående dagene. Da forsikrede var hos sin fastlege 2.7.14, ble blant annet notert at hun hadde hatt noe smerter i høyre arm, men plagene ble knyttet til hennes arbeid. Plager i skulder og nakke nevnes for første gang i fastlegens journal 30.9.14. Det tok således mer enn henholdsvis fire og sju måneder før forsikredes plager i henholdsvis høyre arm samt skulder og nakke er omtalt i den skriftlige dokumentasjonen. Nemnda kan ikke se at det er dokumentert akuttsymptomer. Etter nemndas syn er ikke egenmeldingen av 26.2.14 egnet til å dokumentere akuttplager, ettersom det der ikke er gitt noen begrunnelse av fraværet.

Forsikrede har vist til at hun har hatt vedvarende plager fra nakke, skulder og arm siden hendelsen. Nemndas skriftlige saksbehandling er ikke egnet for å bygge på slike anførsler.

Brosymptomer må påvises å ha foreligget sammenhengende fra ulykken og frem til senfasen. I en sak hvor anførte skadefølger først er dokumentert henholdsvis fire og sju måneder etter hendelsen, kan nemnda ikke legge til grunn at kravet om akutt- og brosymptomer er oppfylt.

Forsikrede har vist til erklæringer fra sin kiropraktor, manuellterapeut og fastlegen, som alle har konkludert med årsakssammenheng mellom ulykken og forsikredes nåværende plager. Nemnda kan ikke se at disse kan legges til grunn, da de ikke bygger på sakens skriftlige dokumenter, men på forsikredes forklaring. Disse erklæringene inneholder heller ikke noen drøftelse av de kriterier som nemnda mener må legges til grunn ved vurderingen av årsakssammenheng.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Barbro Paulen (selskapsrepresentant) og Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).